

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	10 maart 2020
Zaaknummer	
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Mevrouw B. Boudewijnse, wethouder
Onderwerp	Onderzoeksresultaten naar aanleiding van de motie: 'ontzorgen en ondersteuning bieden bij problematische schulden'.

1. Kennisnemen van

- Het onderzoek naar aanleiding van de motie van 6 november 2019 van 50PLUS, PvdA en CU met als onderwerp 'Ontzorgen en ondersteuning bieden bij problematische schulden'. In de motie (zie bijlage) wordt het college opgeroepen om te onderzoeken of en hoever de gemeente het rentetarief voor sociale, gemeentelijke kredietverlening kan aanpassen.

Onderzoeksresultaten

In de overwegingen in de motie zijn 7 punten benoemd. De resultaten van het verrichte onderzoek zijn gerangschikt per overweging meegenomen.

1. In de begroting 2020-2023 zijn enkele speerpunten als belangrijke maatregelen m.b.t. het schuldhelpbeleid benoemd. In het beleidsplan Hulp bij schulden 2019-2022 is de integrale aanpak uitgebreider beschreven. Deze aanpak bestaat uit een vijftal maatregelen, te weten: 1). inzetten op voorlichting en communicatie, 2). financiële educatie, 3). beginnende schulden snel aanpakken, 4). intensivering van de samenwerking in het netwerk en 5). het monitoren van de dienstverlening op het gebied van schuldhelp. De aanpak van schuldenproblematiek is dus breder dan de in de begroting benoemde maatregelen preventie en educatie.
2. Het beleidsplan Hulp bij schulden 2019-2022 sluit aan bij het regeringsbeleid waarin wordt ingezet op preventie, ondersteuning/ontzorging en betere samenwerking tussen alle partners. Aan deze maatregelen wordt momenteel uitvoering gegeven.
3. Het ontzorgen van inwoners met problematische schulden gebeurt in verschillende vormen.
 - 1). Het overnemen van schulden is een bestaande vorm van schuldsanering. Deze dienst is door de gemeente uitbesteed aan de Kredietbank Nederland (verder: de Kredietbank). De Kredietbank neemt, na afspraken met de schuldeisers, de schulden over van de cliënt. Met de cliënt worden afspraken gemaakt over terugbetaling. Hiermee wordt voor de inwoner duidelijkheid en meer overzicht gecreëerd (slechts 1 schuldeiser).
 - 2). De Kredietbank kan ook al eerder in een traject rust creëren. Dit gebeurt door vóóordat een bepaalde schuldregeling tot stand is gekomen, afspraken te maken met schuldeisers en deurwaarders. Er worden afspraken gemaakt om het oplopen van schulden te stoppen en tijd te hebben om tot een saneringsregeling te komen. Zo nodig kan dit voor basisbehoeften juridisch worden geregeld met een zogeheten moratorium: bedoeld om huisuitzetting te voorkomen, en om te voorkomen dat aansluitingen op de nutsvoorzieningen en de zorgverzekering wordt beëindigd.
 - 3). Bij beginnende en minder zware schuldenproblematiek kan ook rust en overzicht worden gecreëerd. Dit gebeurt o.a. vanuit de collectieve basisvoorzieningen door Versa Welzijn en Stichting SchuldHulpMaatje. Inwoners kunnen worden geholpen bij (juridische) regelingen en 'moeilijke' correspondentie. Ze kunnen worden geholpen bij het ordenen van hun

administratie en ze kunnen worden begeleid bij het op orde houden daarvan. Ook kunnen voor (meestal relatief overzichtelijke) bestaande schulden afspraken worden gemaakt met schuldeisers.

4. De Kredietbank neemt in veel gevallen de schulden van de inwoner over. Uiteraard wordt bij de hulpverlening rondom schulden bekeken of er toelages, in de vorm van regelingen, van toepassing zijn.

5. In Nederland zijn 23 Sociale banken die twee typen leningen verschaffen: saneringskredieten en sociale leningen. *Saneringskredieten* zijn bedoeld voor mensen die geld willen lenen voor het aflossen van hun schulden. *Sociale leningen* zijn er voor mensen die willen lenen voor de aanschaf van een koelkast, een wasmachine of een auto en die daarvoor niet bij een andere bank terecht kunnen. Mensen kloppen aan bij de Sociale banken omdat ze voor een commerciële bank een te groot risico vormen. In de praktijk hanteren de 23 sociale banken van Nederland verschillende rentepercentages voor saneringskrediet, variërend van 2 tot 14 %. Voor sociale leningen bedraagt de rente gemiddeld 6 %.

Het maximum percentage voor kredietverstrekking aan consumenten in het algemeen is op dit moment wettelijk vastgesteld op 14 %. Dat percentage bestaat uit de wettelijke rente (2%) plus een verhoging (maximaal 12 %). Dat maximum geldt ook voor de rente die Sociale Banken (de Kredietbanken) mogen rekenen voor saneringskredieten en sociale leningen.

In de gemeente Gooise Meren worden voor saneringskredieten dan ook sowieso geen rentepercentages tussen 12% en 14% gehanteerd.

6. Het huidige rentetarief voor sociale, gemeentelijke kredietverlening ligt tussen de 5,3 en 8,2%. De rente die Sociale banken hanteren voor saneringskredieten heeft te maken met de manier waarop de Sociale banken de kosten die ze maken, kunnen doorberekenen. Die kosten bestaan grofweg uit twee onderdelen: tijd die besteed wordt aan het regelen van een (sanerings-) krediet, en financiële dekking voor de saneringskredieten die niet volledig terugbetaald worden.

In onderstaande tabel zijn de rentecategorieën uitgesplitst:

Bedrag	Rente per jaar
€0 - €3.999	8,2%
€4.000-€6.999	6,8%
€7.000-€9.999	5,9%
€10.000-hoger	5,3%

7. Deze rentepercentages zijn voor Kredietbank Nederland kostendekkend. Indien de gemeente een lager rentetarief wenst te hanteren voor sociale kredietverlening, komen de kosten hiervan voor rekening van de gemeente.

Bij een rentetarief van bijvoorbeeld 2,5 % bedragen de kosten voor de gemeente € 49,- per aanvraag, plus € 52,- per individueel traject per jaar. Bij de standaard looptijd van 36 maanden wordt het bedrag van € 52,- dus 3 jaar lang jaarlijks in rekening gebracht.

Op basis van het gemiddeld aantal individuele trajecten van schuldhulp in de afgelopen 3 jaren (gemiddeld 55 trajecten o.b.v. de afgelopen 3 jaar) zouden de kosten voor de verlaging van het rentetarief naar 2,5 % dus eenmaal per drie jaar ongeveer € 2.695,- (55 x €49,-) en jaarlijks ongeveer € 8.580,- (55 x €52 x 3 jaar) bedragen.

Deze kosten zijn additioneel aan de huidige kosten voor de dienstverlening ten behoeve van schuldhulpverlening van de Kredietbank. Deze kosten bedragen gemiddeld € 110.000 per jaar.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

M. Van Schaik
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester